

(AGK)

M Ø T E

i konsultasjonsorganet for EØS-saker

mandag den 15. mai kl. 15.15

Møtet ble ledet av EØS-utvalgets leder, Haakon Blankenborg.

Til stede var: Fra utenrikskomiteen: Haakon Blankenborg, Marit Arnstad, Kjell Magne Bondevik, Kaci Kullmann Fife.

Fra EFTA/EØS-delegasjonen (som ikke er medlemmer av utenrikskomiteen: Einar Steensås og Reidar Johansen.

Fra samferdselskomiteen: Inge Myrvoll, Aud Blattmann, Ole Johs Brunås, Johanne Gaup, Oddvard Nilsen og Magnar Sætre.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Handelsminister Grete Knudsen og samferdselsminister Kjell Opseth.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Fra Utenriksdepartementet: Ekspedisjonssjef Guttorm Vik, underdirektør Atle Leikvoll, underdirektør Henning Stirø og byråsjef Margit Tveiten.

Videre var til stede fungerende sekretær Eivind Homme.

Dagsorden

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 19. mai 1995.
(Se vedlagte brev av 8. ds. fra Utenriksdepartementet med oversikt over de relevante rettsaker)
2. Eventuelt

(AGK)

LEIAREN: Når det gjeld innkallinga av samferdselskomiteen, trur eg den kom fem på tolv i dag, bokstaveleg talt. Det heng saman med at det er ein periode var litt uklart i kva for eit omfang fagdepartement og fagkomite skulle inn, og ved eit mistak vart fagkomiteen ikkje innkalt tilstrekkeleg tidleg. Det blir retta opp ved seinare eventualitetar.

Statsråd Grete Knudsen: Det vi regner med, er at 13 rettsakter og to endringer i en av EØS-avtalens protokoller kommer opp i møte den 19. mai. I juni-møtet i EØS-komiteen regner vi med at godt og vel 20 rettsakter skal vedtas, men ut fra de erfaringene som vi har hatt i vår, tør jeg nesten ikke å garantere. Det som har skjedd, er at det har gått tregt i EØS-arbeidet når det dreier seg om fremdriften. Årsaken er, så vidt vi kjenner til, at man på EU-siden har problemer med å få oversatt til de nye EU-språkene, nemlig finsk og svensk. På forrige møte i EØS-komiteen uttrykte også Eivinn Berg på vegne av EFTA-statene bekymring for denne sene fremdriften. Det betyr at vi har problemer med å få implementert deres regelverk hos oss. Det er nå lovet bot og bedring.

For en av rettsaktene, som tidligere har vært omtalt i konsultasjonsorganet, ser det ut til at det kommer til å bli en nokså permanent utsettelse, og det gjelder området investeringsfrihet for pensjonskassene. Blant annet var det er spørsmål fra Reidar Johansen om det, også fra Marit Arnstads og Eriks Solheims side. Det ble stilt en rekke spørsmål ved forrige møte, og disse er sendt til utenrikskomiteens leder for omdeling. Vi skal sende svar vedrørende pensjonskassene. Disse svar er under utarbeidelse.

De fleste av de rettsaktene som nå kommer opp, gjelder samferdselssektoren - i særlig grad telekommunikasjon, men også skipsfart. I tillegg til dette blir det to endringer i EØS-avtalens protokoll 31. Det dreier seg om programmet for funksjonshemmede, det såkalte HELIOS-II-programmet. Det har jeg tidligere omtalt i konsultasjonsorganet - jeg tror så langt tilbake som ved et av de aller første møtene - men her har det tatt tid. Det er egentlig i tråd med det handlingsprogrammet som vi har her hjemme for funksjonshemmede, men for å være med på programmet, har det også en budsjettmessig side.

Det andre som vi kommer inn på, dreier seg om kultursamarbeidet, som også har en budsjettmessig side. I lys av den store interessen som medlemmene av konsultasjonsorganet har vist for rettsaktene innenfor telekommunikasjon, er det naturlig og selvsagt at samferdselsministeren som fagminister går gjennom det.

(AGK)

Statsråd Kjell Opseth: Det er kjent at det så vel i Europa som internasjonalt elles er stor rørsle i området telekommunikasjon. Lovendringa er relativt omfattande i dei ulike landa, også innanfor EU. Motivet for dette er jo i større grad å kunne få ta i bruk teletenester som eit verkemiddel i IT-industrien og IT-tenester. Det er ei utvikling vi i Noreg også er opptatt av.

Når det gjeld infrastruktur, som denne resolusjonen omfattar, har rådet vedteke at denne skal skje i ei fase frå 1.1.1998, og ikkje i tofasar, som tidlegare foreslått. Det er viktig at det ligg føre prinsipp for å oppnå finansiering, eller på andre måtar gjer dei universelle tenestene tilgjengelege i alle delar av landet. Difor er det nå eit arbeid i gang som tar føre seg finansiering av dei universelle tenestene som etablering av samtrafikkregelen, lisensprosedyrar og lisensvilkår, gjensidig effektiv marknadstilgang - også med tredje land - og effektiv konkurranse. Resolusjonen tar utgangspunkt i første del av Europa-kommisjonen si "grønnbok" om infrastruktur på telekommunikasjonsområdet. Kommisjonen la fram andre del av "grønnboka" den 25. januar. Denne fokuserer først og fremst på framtidig regulering av infrastruktur.

Ein heilt nødvendig føresetnad for norsk tilslutning til ein deregulering er at ein fortsatt kan sikre landsdekkjande tilbod av de grunnleggande tenestene på like vilkår. I den samanhengen vil eg vise til at Samferdselsdepartementet har lagt fra Ot.prp. nr. 36 for 1994-95 om ny lov om telekommunikasjon. Det blir i denne ikkje fremja forslag om å flytte grensa mellom konkurranse og monopol, men det er ei brei drøfting av behovet for ei vidare utvikling innan telepolitikken, først og fremst fordi vi ønskjer å vere med på denne utviklinga som skjer internasjonalt i forhold til tele og IT. Vi ønskjer at Telenor A/S, som er den nasjonale store aktøren på dette området, skal få høve til å etablere seg også ute. Det er viktig for Telenor å kunne ta hand om dei store internasjonale kundane så vel heime som ute. Difor er det viktig at vi har eit regime som er omtrent eins i Norge og resten av Europa.

Dersom eg i tilknyting til den odelstingsproposisjonen som ligg til behandling her i huset, skal få gje uttrykk for kva den har å seie når det gjeld å ta hand om utviklinga av telepolitikken i ein deregulert marknad, er det først og fremst fordi den gir oss eit høve til å handtere ein fri marknad på ein slik måte at ein utnyttar det beste i det ein fri marknad gir, samtidig som ein kan ta det beste frå ein regulert marknad. I eit land som vårt, er det særdeles viktig. Det har vore viktig for oss på andre område, der vi har gått inn i ein deregulert marknad, m.a. luftfarten. Den nye loven gir oss verkemiddel til å utarbeide dei forskriftene som er nødvendige i den samanhengen.

(AGK)

Dersom eg skal seie litt om satelittkommunikasjon og rådsdirektivet i same omgang, er ikkje det noko særleg endring av norsk politikk. Det er berre ei endring frå å gje dispensasjonar, som vi stort sett har gjort fram til i dag, til ein fri marknad med rett til å ta ned og sende opp satellittsignal. Framleis er det slik at ein må ha frekvensar og godkjente frekvensar frå teleforvaltninga si side, og på dette området har vi fått tilslutning frå Stortinget gjennom St.prp. nr. 1 for 1994-95, og vi kan implementere direktivet gjennom forskrifter. Eg vil berre seie at Telenor ønskjer også denne utviklinga, for det gir dei betre marknadstilgang ute, på eit område der Telenor er i front internasjonalt.

Einar Steensnæs (KrF): Jeg har et spørsmål til dette. Det er to resolusjoner her som er såkalt ikke-rettslig bindende, og et direktiv som skal innføres, som det her står, og som statsråden også nevnte. Innebærer tilslutning til dette direktivet og det at en nå tar inn disse to resolusjonene i EØS-avtalen, noe nytt i forhold til det som tidligere politisk er klarert i Stortinget?

Det andre spørsmålet er: Får dette noen konsekvenser for det som sendes gjennom disse nettene? Er det rent teknisk, på eierforhold og konkurranseforhold når det gjelder satellittformidling og linjer, og internasjonale forhold i den sammenheng - eller har det også konsekvens for den begrensede mulighet som en har igjen til å styre selve kontrollen og overvåkingen av det som formidles gjennom disse nettene?

(GSF.)

MARIT ARNSTAD (SP): Først vil jeg si at når det gjelder direktivet som angår satellittjenester, er vi usikre på hvorvidt det kan sies at Stortinget har gitt sin tilslutning gjennom St.prp. nr. 1. Så vidt jeg kan se, er ikke det konkrete direktivet omtalt fra departementets side, men mer generelt EUs politikk på området. Jeg kan heller ikke se at det er særlig grundig omtalt i budsjettinnstillingen, så for så vidt er dette en sak som jeg oppfatter at Stortinget fortsatt har mulighet til å se på.

Det sies i budsjettsammenheng at forslaget vil innebære at satellittjordstasjoner som utgjør en del av det offentlige telenettet, fortsatt på en måte vil være monopolisert. Da er spørsmålet: Hvis man opererer med et skille her, vil det være mulig i EØS å operere med et tilsvarende skille, eller kan vi her senere forvente pålegg fra EØS' side?

Så til det direktivet som angår telekommunikasjoner og liberaliseringen her. Det sies at det fortsatt skal sikres et landsdekkende tilbud til like vilkår. Jeg kunne godt tenke meg å få vite mer om hvordan en har tenkt seg at det skal sikres. Ellers skjønner jeg at dette også er en sak som Stortinget kommer tilbake til i forbindelse med teleloven.

Mitt hovedsynspunkt her er at når to av tre av disse resolusjonene er ikke-bindende, og det fra Regjeringens side sies at de ikke rettslig forplikter oss, mener vi at det må kunne bety at en utsetter direktivene til Stortinget har hatt en grundig gjennomdrøfting av disse problemstillingene. En må kunne stille spørsmål om det i det hele tatt er nødvendig å ta med rettslig ikke-bindende resolusjoner i EØS-avtalen. Vi har tidligere påpekt at hvis en virkelig mener at de ikke skal forplikte Norge til å legge om sin egen politikk, så bør de heller ikke tas med i EØS-avtalen.

STATSRÅD KJELL OPSETH: Representanten Steensnæs var inne på satellittområdet. I dag er det slik at alt som skal sendast opp og takast ned via satellitt, er eit einerettsområde, men vi har gitt dispensasjon for alle som har ønskt å sende opp signal, og det er først og fremst det dette går på. I samband med OL hadde vi det, og vi har det i samband med større idrettsarrangement der det er utanlandske kringkastingsselskap som ønskjer å sende via satellitt. Dei har fått dispensasjon til å gjere det, og dei har fått dei frekvensane som skal til for å sende. Slik sett inneber ikkje dette nokon vesentlege endringar av norsk politikk, for vi har faktisk

(GSR)

praktisert ein fri marknad. Når det gjeld slike signal som er tekne ned og som eventuelt skal vidareførast, så må ein inn på Telenor sitt nett, og då må ein leige linjer på vanleg måte.

Eg kan svare på representanten Arnstad sitt spørsmål med det same eg har ordet, og som også gjekk på dette med satellittenester. Når det gjeld satellittar som går inn i den infrastrukturen som gjeld telefoni, så blir det monopol der inntil vi deregulerer, og dersom vi følgjer EU, som er det som resolusjonen legg opp til, så vil det skje frå 1. januar 1998. Men igjen: All trafikk via satellitt må ha frekvens, og frekvensen skal innvilgast av teleforvaltninga.

Så til spørsmålet om Stortinget har slutta seg til dette. Vi er av den meining at det var ei orientering om det direktivet som vi såg kom, og vi såg ikkje nokon grunn til å utsetje gjennomføringa i Noreg, ikkje minst fordi Telenor så sterkt ønskte det, for dei hadde eit handikap på eit område der dei internasjonalt er sterke - å kunne vere aktør ute i Europa og elles.

Så til spørsmålet om like vilkår. Vi får gjennom teleloven høve til å utarbeide føresegner, på dette området, og vi har iallfall to heilt openberre moglegheiter. Vi kan påleggje alle aktørar som kjem inn på dette området, å ha eit landsdekkjande nett. Eg er ikkje sikker på om det samfunnsøkonomisk er det beste. Dersom vi ser på det som skjer på mobiltelefonsida no, er eg ikkje så heilt sikker på om det for nasjonen og for brukarane er det mest optimale. Det hadde sannsynlegvis vore betre om ein hadde hatt eit samarbeid i enkelte delar av landet der kundegrunnlaget er svakt. Men vi har altså den moglegheita at vi kan påleggje ein ny aktør å ha eit landsomfattande nett.

Dersom vi ikkje gjer det, kan vi gjere det på ein annan måte. Vi kan påleggje avgifter som gjer at vi skaffar oss dei ressursane som skal til for å kjøpe dei tenestene som er nødvendige for å halde oppe både nett og tenester på like vilkår. Det er på ein måte den modellen vi har brukt når det gjeld luftfarten. Sjølv om det ikkje har vore nødvendig å innføre avgift ennø, så har vi altså den moglegheita. Stortinget har gitt si tilslutning til at vi kan innføre ei avgift som vi kan bruke til å kjøpe tenester der det ikkje blir drive på kommersiell basis. Det er difor ikkje særleg tvil om at vi har moglegheiter til å oppretthalde det som vi ser på som ein klar føresetnad for å gi tilslutning til direktivet.

(GSR)

KACI KULLMANN FIVE (H): Jeg vil bare signalisere at vi ikke har problemer med dette.

INGE MYRVOLL (SV): Jeg vil signalisere at vi har klare problemer med det. For det første synes jeg det er en veldig skeiv tolkning av det man mener å ha invitert Stortinget til og sier at man har fått godkjenning til, mens det som Stortinget faktisk har behandlet og har hatt klare synspunkter på, settes til side.

Jeg viser til at Stortinget flere ganger har sagt at man ønsker å opprettholde eneretten når det gjelder basistjenester og tilgang til nettet, og her ser det ut som om man akter å gjøre rådsresolusjoner som ikke er rettslig bindende, gjeldende til tross for at Samferdselsdepartementet i august i fjor klart understreket at man ikke var forpliktet av EØS-avtalen til å oppheve eneretten, og at man så det som et fortrinn for Norge, med ens pris, tjenester osv., å opprettholde enerett på basistjenester og nett.

Jeg vil også vise til at i februar i fjor - på klare spørsmål i salen - sa handelsministeren:

"Jeg vil til dette understreke at EØS-avtalen ikke innebærer en forpliktelse til utvikling av det norske telemonopolet."

Jeg støtter de synspunktene som Arnstad gav uttrykk for, at disse to rådsresolusjonene som ikke er rettslig bindende, ikke blir gjort gjeldende for Norge, og vi burde benytte oss av vetoretten for å kunne ha denne muligheten for en styring.

JOHANNE GAUP (SP): Jeg har et spørsmål. I den svenske teleloven står det under dette med betingelser at alle har rett til teletjenester. - Jeg kan kanskje stille spørsmålet først før jeg kommer med en kommentar til hvorfor jeg stiller det, og det er i forhold til at Sverige nå er med i EU og dette med avmonopolisering av teletjenestene. Ligger det noe inne der som gjør at Sverige kanskje må endre den formuleringen i teleloven? Når jeg spør, er det også fordi det hersker usikkerhet om en egentlig mener det som står i lovforslaget om landsdekkende tjenester. Sånn som jeg tolker samferdselsministeren, så blir jeg i hvert fall veldig usikker på om han har ment noe med det, og om det som står i lovforslaget, virkelig skal være det som legges inn i konsesjonsvilkårene.

(EK)

STATSRÅD KJELL OPSETH: Det er ein klår føresetnad i resolusjonen at regelverket som skal sikre dei grunnleggjande tenestene, basistene, og like vilkår, skal vere på plass. Eg gjekk gjennom alle desse i stad og ser ikkje nokon grunn til å gjenta dei. Men det er ikkje nokon skilnad på Sverige som medlem og oss som EØS-stat i denne samanhengen. Vi er i same bås, så langt eg kan sjå. Det som har vore diskusjonen i Ministerrådet heile tida, er at vi må ha regelverket for dei grunnleggjande tenestene på plass før det kan kome på tale å gå til deregulering. Det er difor datoen er sett såpass seint, etter manges ønske, som 1. januar 1998.

MARIT ARNSTAD (SP): Jeg har lyst til å understreke for ordens skyld at jeg for det første syns det er en uryddig behandling at en her så sterkt viser til St.prp. nr. 1. Jeg syns det er uklart hva som der er sagt når det gjelder det konkrete direktivet.

Jeg syns også det er en uryddig behandling at en her tilttrer resolusjoner mens Stortinget har til behandling en sak om akkurat det samme emne. Den er ikke ferdigbehandlet i Stortinget.

For det tredje regner jeg med at Regjeringen mener alvor når den sier at disse resolusjonene ikke er rettslig bindende. Jeg regner med at det burde være mulig å få disse sakene utsatt til Stortinget har tatt den brede behandlingen som det er lagt opp til. At det ikke er rettslig bindende, regner jeg med at også betyr at det verken er nødvendig å endre norsk politikk på området, eller at det er nødvendig å ta det inn i EØS-avtalen nå i slutten av mai.

LEIAREN: Her blir det ikkje trekt nokre konklusjonar. Vi lyttar til det som blir sagt.

MARIT ARNSTAD (SP): Det var vel et klart råd!

LEIAREN: Då går vi vidare.

(EK)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Da går jeg videre til de fire andre rettsakter, som omhandler skipsfart.

Det ene dreier seg om klasseselskaper. Det vil si at man fastsetter felles regler for godkjenning og oppfølging av kontroll av slike selskaper. Det gir medlemslandene adgang til å godkjenne hvilke klasseselskaper som skal utføre kontrollen på deres vegne. Norge har som kjent fem klasseselskaper til å utføre slik kontroll på NIS-skip. Tre av disse er hjemmehørende i EU.

Når det gjelder direktivet om minimumsutdanning for sjømannsykket, sikrer det en ensartet gjennomføring av IMO-regelverket i EU/EØS-området på et høyt utdanningsnivå. Dette kommer i tillegg til direktiver som vi har hatt inne før om godkjenning for eksamensbevis. Dette kan få betydning for norsk skipsfart i form av strengere krav til tredjelandsbemanningen om bord på våre skip, men det vil ikke få betydning for nordmenn om bord i skipene, fordi vi generelt har et høyere utdanningsnivå.

Det er også en resolusjon om sikkerhet på ro-ro-passasjerskip. Den støtter opp om det arbeidet som ble satt i gang etter Estonia-ulykken, og samsvarer helt med tiltak som vi allerede har innført.

Forordningen om anvendelse av tonnasje av ballastplass i atskilte oljeballasttanker bygger også på en IMO-resolusjon og er allerede gjennomført i Norge.

Jeg tar også med de to endringene i EØS-avtalens protokoll 31, som gjelder saksområder utenfor de fire frihetene og de såkalte flankeområdene. Begge endringene gjelder deltakelse i fellesskapsprogrammer. Det ene, som jeg nevnte tidligere, er HELIOS II for 1993-96, og det er også EFTA-landenes deltakelse i fellesskapets kulturaktiviteter. EØS-komiteen forventes å vedta dette på kommende møte.

Formelt er i dag kultursamarbeidet mellom EFTA og EU begrenset til to felleserklæringer til EØS-avtalen. Endringen i protokollen vil innebære at kultursamarbeidet blir en del av EØS-avtalen, og at EFTA-landene vil delta i fellesskapets ulike aktiviteter på kulturområdet. Det er tre forslag til EF-programmer til behandling i rådets organer: Kaleidoskop 2000, Ariane og Raphael. Programmene gjelder bl.a. utveksling av kunstnere over landegrensene, støtte til oversettelse og spredning av europeisk samtidslitteratur, særlig for de små språkene, og samarbeid om kulturvern.

(EK)

KACI KULLMANN FIVE (H): Jeg ser på det som meget positivt at kultur for alvor bringes inn i avtalen gjennom denne endringen av protokollen, og vi har fra vår side ingen innvendinger mot det.

Det var nyttig å få skriftlig oppfølging på noen av de spørsmålene bl.a. jeg reiste sist når det gjelder skipsfart. Hvis jeg har forstått det riktig - og det er derfor jeg stiller spørsmålet - betyr altså dette med classeselskaper ingen senkning av nivået, og det er fortsatt medlemslandene som utpeker - og da på ikke-diskriminerende basis, som vi jo har drevet med lenge i Norge, så det er vel heller ingen endring - hvem som skal utføre mannskapskontrollen på deres vegne.

Det jeg konkret ville spørre om, er om statsråden forutser at det her vil skje en utvidelse av antall selskaper som kontrolleres på Norges vegne, når standarden blir jevnere enn den har vært.

REIDAR JOHANSEN (SV): Jeg har to spørsmål til to av direktivene for skipsfart, for det første om godkjenning av classeselskaper. Vi har i løpet av de siste par årene opplevd at et par av classeselskapene innenfor EU ikke har opptrådt helt i tråd med det som norsk skipsfartspolitik i hvert fall er sagt å skulle være. Da tenker jeg i første rekke på Bureau Veritas og også det britiske Lloyds, som i den siste tiden har blitt sterkt kritisert fra enkelte norske retninger. Mitt spørsmål er: Hvilken type sanksjonsmuligheter ligger det inne i direktivet, og i hvilken grad?

Det andre spørsmålet går på strengere utdanningskrav til tredjelandsbemanning. Som følge av EØS-avtalen gjorde vi en del endringer på de sosiale krav også til tredjelandsbemanning, hvorpå norske myndigheter endret sosiallovgivningen. Vil vi risikere noe lignende på dette området?

EINAR STEENSÆS (KRF): Når det gjelder classeselskaper, viser jeg til det spørsmålet som allerede er stilt av Kaci Kullmann Five.

Når det gjelder det som går på minimumsutdanning, sa statsråden at det ikke betyr noe for norsk utdanning, som ligger på et høyt nivå, men for tredjelandsbemanning på norske båter kan det bety noe. Bare for ordens skyld: Betyr dette at det nivået som er satt for norsk sjømannsutdanning, nå kan bli satt lavere? Ligger det en fare for en slags nedtoning av krav til norsk sjømannsutdanning i det statsråden sa?

(EK)

Så bare til det som kommer som en egen sak til Stortinget senere, slik det står her. Det gjelder kulturprogrammet, som vi er positive til i utgangspunktet. Men går det an å si noe om budsjettmessige konsekvenser for tiltredelse til disse kulturprogrammene?

MARIT ARNSTAD (SP): Jeg har ikke noen spesielle kommentarer til de enkelte rettsaktene utover det som det er stilt spørsmål om tidligere. Men når det gjelder utvidelsen på kultursiden, syns jeg det er viktig at den type endringer, som jo innebærer en utvidelse av EØS-avtalens virkeområde, kommer til Stortinget som egen sak. Jeg er fornøyd med at det skjer.

(KML)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Når det gjelder det første spørsmålet fra Kaci Kullmann Five, er det klart at etter hvert som klasseselskapene, andre klasseselskap enn de fem vi bruker i dag, får et høyere nivå, har vi muligheter for å velge på en bedre måte enn det vi gjør i dag, slik at jeg ser det som meget positivt at EU og EØS nå kommer til å utvide dette til også å gjelde andre enn det Norge har gjennomført over så lang tid.

Så til spørsmålet fra Reidar Johansen om hvordan vi skal kontrollere dem. Vi følger nøye med, og Reidar Johansen er en av dem som gjennom sine stadige spørsmål om de klasseselskapene som ikke er norske, sørger for at vi følger med. Vi gjennomfører runder med den enkelte klasseselskapene når det kommer kritikk om dem, og har også hatt runder bl.a. med Bureau Veritas, som Reidar Johansen kjenner til.

Når det gjelder spørsmålene fra Reidar Johansen og Steensnæs om utdanningen, er dette et område som Norge har engasjert seg sterkt i i forbindelse med IMO, og det er positivt at EU nå tar opp dette med den ufaglærte arbeidskraftens mulighet og en holdning om at de også skal få en grunn- og minimumsutdanning. Det er for å løfte utdanningsnivået og sikkerheten til sjøs at det er kommet inn. Vi er derfor meget glad for at dette nå er kommet inn i EU-landene. At dette på noen som helst måte skal forringe den norske utdanningen, er ikke tilfellet - snarere tvert imot. At stadig flere land kommer etter og viser seg å ha et høyt nivå også på sin offisersutdanning, fører nok til at vi også her i Norge på vår høyere utdanning innenfor dette maritime området kanskje må bli enda dyktigere, noe vi skal komme tilbake til i den maritime meldingen som vi kommer med til høsten.

Når det gjelder kultursiden, er det riktig at begge disse sakene, HELIOS-programmet og kultur-samarbeidet, kommer i forhold til også bevilgnings-spørsmål som egne saker til Stortinget. Men jeg har lyst til å understreke at det kulturprogrammene dreier seg om, er spesielt også den ikke-kommersielle kulturutvekslingen, og man har regnet med at dette for Norges del vil dreie seg om ca. 2 mill. kr i 1996.

REIDAR JOHANSEN (SV): Til klasseselskapene: Det dreier seg ikke bare om å følge med, men også om hvor terskelen blir lagt for å bruke reaksjoner for å stryke disse klasseselskapene.

(KML)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Slik situasjonen har vært til nå, har vi ikke sett noen grunn til å stryke det ene som har vært kritisert, men vi har tatt opp visse krav som vi forventer blir fulgt opp av det nevnte selskapet.

Sak nr. 2

Eventuelt

REIDAR JOHANSEN (SV): Jeg har en del spørsmål under "Eventuelt". Det første gjelder det skriftlige spørsmålet vi sendte om pensjonsfondet like før 1. mai. Statsråden refererte til at vi skulle få svar. Mitt spørsmål er: Når?

Ettersom vi skjønner, fortsetter kommisjonen arbeidet med å utarbeide et direktiv om pensjonsfond, til tross for stor motstand innenfor EU. Kunne handelsministeren redegjøre litt for hva som skjer i EU når det gjelder denne saken gjennom dette møtet, men gjerne også skriftlig?

Så til emballasjedirektivet: Når kommer det, og hva slags følger vil direktivet få for Norge?

Jeg har også et spørsmål om Vinmonopolet. Regjeringa har fremmet et av flere forslag om endring av Vinmonopolet. Mitt spørsmål: Er de endringene Regjeringa har foreslått når det gjelder Vinmonopolets organisering, akseptable for ESA?

Helt til slutt et spørsmål til lederen sjøl: Hvorfor må vi vente så lenge med å få en klar forretningsorden og et regelverk for konsultasjonsorganets virksomhet? Spørsmålet har ligget her i huset, og jeg skulle gjerne høre litt om når vi får tingene klarert.

LEIAREN: I tråd med det vi sa sist, kan ein varsla spørsmål slik som dette. Eg vil meine at det er ein fordel at også svara kan kome skriftleg, slik at vi slepp å gå rett på svara og diskusjonen om desse sakene her og kan halde oss til rettsaktene, at svara blir distribuerte skriftleg til medlemene. Kanskje det også er ein fordel at spørsmåla blir ettersende skriftleg til departementet etter dette møtet, men at dei er varsla, slik at ein kan begynne å arbeide med dei.

(KML)

STATSRÅD GRETE KNUDSEN: Jeg vil gjenta til det første spørsmålet som ble reist her, at skriftlig svar som omhandler pensjonsfondet, er underveis. Dessuten opplyste jeg også i mitt innlegg at det ser ut til at dette blir permanent utsatt innen EØS. Jeg skal ellers sende en tilbakemelding skriftlig.

Når det gjelder Vinmonopolet, er Reidar Johansen kjent med at den saken ligger i Stortinget, og at Regjeringen har forutsatt en prosedyre og en behandlingsform som skulle sikre at også ESA kunne akseptere det som lå der. Men så vidt jeg forstår, har Stortinget selv valgt en annen arbeidsform.

LEIAREN: Når det gjeld EØS-utvalet, er det eit arbeid i Presidentskapet på gang. Eg går ut frå at dei ulike partigruppene har diskutert det. Det er der initiativet kjem frå. Men eg røper vel inga stor hemmelegheit ut frå dei drøftingane som gruppene har hatt - eg går ut frå at alle partigruppene har drøfta dette dersom dei er interesserte i det - dersom eg seier at det er vel ingen grunn til å tru at det blir noen særleg radikale endringar i forhold til det som er systemet no. Men det får kvar enkelt gjere opp med seg sjølv og sine representantar i Presidentskapet, som arbeider med dette.

Er det fleire som berøm ordet under Eventuelt? - Det er det ikkje.

Møtet slutt kl. 16.05